

ชื่อเรื่อง การศึกษาลักษณะทางสรีรวิทยาบางประการหลังการเก็บเกี่ยวของปทุมมาตัดดอกบางสายพันธุ์
ผู้แต่ง อุษาวดี ชนสุต และ เครือวัลย์ ทองเล่ม
ที่มา รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 44 หน้า, 2547
คำสำคัญ ปทุมมา; หลังการเก็บเกี่ยว; สรีรวิทยา

บทคัดย่อ

ในการศึกษาลักษณะทางสรีรวิทยาบางประการหลังการเก็บเกี่ยวของปทุมมาตัดดอกบางสายพันธุ์ คือ สายพันธุ์ เชียงใหม่สีชมพู สีชมพูอ่อน สีแดง ขาวเขียงราย ขาวสโนไวท์และปทุมรัตน์ พบว่า อายุการใช้งานของปทุมมาขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ สายพันธุ์ที่มีสีชมพู อายุการปักแจกันนานกว่าสีขาว แต่ลักษณะการเสื่อมสภาพมีลักษณะคล้ายคลึงกันคือสีของ comma bract ซีดจางลง ใบประดับเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ก้านใบลีบแบน ช่อดอกพับงอ เนื่องจากก้านดอกรับน้ำหนักไม่ไหว ยกเว้นปทุมรัตน์ที่ช่อดอกเน่าและไม่เกิดก้านลีบ สาเหตุการเสื่อมสภาพของดอกปทุมมาสายพันธุ์สีชมพูเกิดจากอัตราการคายน้ำที่ลดลงอย่างรวดเร็วในช่วง 4 วันแรก เป็นผลทำให้ก้านลีบในวันที่ 6 ภาพตัดขวางก้านช่อดอกแสดงการยุบตัวของช่องว่างระหว่างเซลล์ที่เชื่อมต่อกับช่องว่างได้ปากใบ ทำให้เกิดก้านลีบ แต่การเกิดก้านลีบไม่มีผลต่ออัตราการคายน้ำหลังจากวันที่ 6 การใช้สารยับยั้งการทำงานของเอทีลิน silver thiosulphate (STS) ไม่มีผลต่ออายุการปักแจกัน แต่มีผลต่อลักษณะภายนอกของช่อดอกทำให้ดอกจริงบานมากขึ้นและช่วงระยะเวลาบานได้นานขึ้น การให้สารควบคุมการเจริญ gibberelic acid (GA₃) และ Benzyladenine (BA) ความเข้มข้น 150 ppm แบบฉีดพ่น หรือแบบ pulsing และปักในน้ำกลั่นสามารถชะลอการเกิดก้านลีบและยืดอายุการใช้งานของช่อดอกปทุมมาสายพันธุ์สีชมพูได้